

Sångpostillan - Midsommardagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-05-16
Senast uppdaterad 2017-06-18

Midsommardagen

Skapelsen

Tredje årgångens läsningar:
GT-text: Första Moseboken 9:8-17
Epistel: Kolosserbrevet 1:21-23
Evangelium: Markus 6:30-44
Psaltarpsalm: 104:1-13

Dagens bön:
O Gud, som är alltings skapare
och vill bevara allt som lever,
du som låter oss glädjas över ljuset,
sänd din Ande och förnya jordens anlete.
I dig är det som vi lever, rör oss och är till.
Amen.

Predikans text: Markus 6:30-44

Apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom om allt de hade gjort och vad de hade undervisat om. Han sade till dem: ”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite.” Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta. De gav sig av i båten till en öde trakt för att vara ensamma.

Men man såg att de for och många fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. När han steg i land, fick han se en stor skara människor. Han fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge.

När det redan var sent på dagen, kom lärjungarna till honom och sade: ”Trakten är öde, och det är sent. Låt dem ge sig av så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta.” Han svarade: ”Ge dem något att äta, ni själva.” - ”Skall vi gå och köpa bröd åt dem för tvåhundra denarer och ge dem att äta?” frågade de honom.

Han sade: ”Hur många bröd har ni? Gå och se efter.” De tog reda på det och sade: ”Fem bröd, och så två fiskar.”

Då lät han dem säga åt folket att slå sig ner i matlag där det fanns grönt gräs. Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio.

Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick. Alla åt och blev mätta, och man plockade tolv korgar fulla med brödbitar och fisk.

Det var fem tusen män som hade ätit.

Vi läser Psalm 712 vers 1.

O Gud, som skapat vind och hav att sjunga till din ära,
vi är ditt folk, åt oss du gav ett glädjebud att bära.
O Herre, giv det nya liv där sång och spel får välla
ur tron, ur glädjens källa.

Apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom om allt de hade gjort och vad de hade undervisat om. Han sade till dem: ”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite.” Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta. De gav sig av i båten till en öde trakt för att vara ensamma. (vers 30-32)

Markus berättar att apostlarna kommer tillbaka till Jesus. De är hänförda, upprymda, glada. De pratar i mun på varandra, när de talar om vad de gjort. Det var mycket som hänt: De hade predikat och folk hörde faktiskt på. Ingen hade somnat. De hade drivit ut en massa ondska ur folk. De hade smort de sjuka med olja. Och folk hade rest sig och rätat på ryggen. Det funkade …

Vad svarar Jesus på detta? Inte som moderna evangelister som genast hade ordnat med kommittéer och lagt upp strategier. Jesus ser hur trötta de är, det hade varit så många de fått hjälpa. Jesus förstår hur hungriga de är. De har ju inte ens tid att äta. ”Jag måste stoppa dem innan de går i väggen”, tänkte Jesus. Han kom med ett överraskande förslag: ”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite. Nu är det Midsommardag och Världsnaturens dag. Idag ska vi glädja oss över Guds skapelse.” Och så tar de båten över Gennesarets sjö.

Och de tolv gläder sig. Det ska bli underbart att bara få va tillsammans med Jesus. De hade många erfarenheter av det. Nu får vi vandra med honom över kullarna i Galileen, sitta stilla med honom vid stranden. De ska få känna doften av citronträdens blommor, få lyssna till fåglarnas sång och se solglittret på vattenbrynet. De får på nytt upptäcka hur helande skönheten i Guds natur är. Och framför allt – de ska få lyssna till Jesu glädjebud, när han talar om sin far som skapat vind och hav att sjunga till hans ära. Ja, de skulle få dricka ur trons och glädjens källa. Ja, de ska få nya erfarenheter av att hans ord är liv för va och en som finner dem, och läkedom för hela hans kropp (Ordspr 4:22).

Tillsammans med apostlarna sjunger vi nu psalm 712 vers 1 som talar om den Gud, som skapat vind och hav att sjunga till din ära. Och vi får sjunga om att vi är ditt folk, som du gav ett glädjebud att bära. Och vi ber om detta: O Herre, giv det nya liv där sång och spel får välla ur tron, ur glädjens källa.

Vi läser Psalm 712 vers 2.

O Jesus Krist, där du går fram sjungs hoppets nya sånger.
Du frihet ger från synd och skam, till kraft du vänder ånger.
O låt oss då får leva så att världen ser och känner
att vi är dina vänner.

Men man såg att de for och många fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. När han steg i land, fick han se en stor skara människor. Han fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge. (vers 33-34)

De tolv hade väntat sig några härliga semesterdagar med Jesus. Men det blev inte mer än en båtresa med honom. Något hände som gör att deras blickar blir mörka och man ser hur besvikelsen kryper in i dem. Från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. När de stiger i land på andra sidan sjön ser de hur en massa människor strömmar till från alla håll, hundratusentals, ”ja, vi kan inte räkna dem alla”; suckar de.

Om de tolv blir besvikna så sägs det något annat om Jesus. Han fylldes av medlidande med dem, berättar Markus. Ordagrant betyder de ordet medlidande att ”det vände sig i honom”. Det är så Gud känner sig, då han ser på sitt folk, säger Hosea: Mitt hjärta vänder sig i mig, all min barmhärtighet vaknar. (Hosea 11:8 Folkbibeln. Bibel 2000 säger: Mitt hjärta är i uppror all min medkänsla väcks.) Är det så den himmelske Fadern säger, när han ser ned på oss?

Varför denna medkänsla? Jo, för de var som får utan herde. Framför Jesus var nu Galileens fattiga småbönder och fiskare, som varken har tid eller kraft eller möjligheter att fördjupa sig i och leva efter lagen. Dåtidens andliga ledare ser ned på dem. De bryr sig inte om dem. Därför är de som får utan herde. Och eftersom herdarna inte bryr sig om dem är de som herdar utan får.

Vad gör då Jesus? Han undervisade dem länge, berättar Markus. Det är viktigt med långa predikningar. Den helige Ande, hur duktig han än är, hinner inte med att arbeta in Jesu liv i oss på 10 minuter. Ty när Ordet förkunnas händer det något med dem som lyssnar.

Det som händer med Galileens fattiga småfolk är att Jesus talar in ett nytt hopp i dem. De som är bundna av andras förakt och

som skäms över själva och känner hur fångna de är av synder och misslyckande, de får ett nytt hopp.

När Jesu ord kan få denna effekt på oss kommer människor att förstå att något hänt med oss. De kan inte förklara detta på annat sätt än att vi fått en beröring med den där Jesus och nu hör till hans vänner. Precis det som sades om Johannes och Petrus: De kände igen dem som följeslagare till Jesus (Apg 4:13).

Tillsammans med Galileens fattiga småfolk, som nu fått ett nytt hopp i ögonen, sjunger vi denna sång O Jesus Krist, där du gå fram sjungs hoppets nya sånger. Du frihet ger från synd och skam, till kraft du vänder ånger. O låt oss då få leva så att världen och känner att vi är dina vänner.

Vi läser Psalm 712 vers 3.

O du Guds Ande kom och sänd den eld som kyrkan renar.
Oss alla med den glädje tänd som oss med dig förenar.
Ja, låt oss få med lovsång gå och vittna om ditt rike,
din kärlek utan like.

När det redan var sent på dagen, kom lärjungarna till honom och sade: ”Trakten är öde, och det är sent. Låt dem ge sig så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta.” Han svarade: ”Ge dem något att äta, ni själva.” – ”Skall vi gå och köpa bröd åt dem för tvåhundra denarer och ge dem att äta?” frågade de. Han sade: ”Hur många bröd har ni? Gå och se efter.” De tog reda på det och sade: ”Fem bröd och så två fiskar.” (vers 35-38)

En människa lever inte bara av predikningar. Hon behöver mat också. Det upptäckte lärjungarna. Det kurrade väl i magen på dem själva. Så de avbröt Jesus i hans predikande och sa till honom att låta folket ge sig bort till gårdarna däromkring och skaffa mat.

Då säger Jesus något till dem som får dem att studsa ordentligt. ”Ge dem något att äta, ni själva.” – Hur då frågade de? Vi har inte pengar så det räcker. Se efter om det finns bröd bland oss, säger Jesus. De tog reda på det och sade: Fem bröd, och så två fiskar. När Johannes berättar detta säger han att de suckade uppgivet: Vad förslår det för så många?

Ja, det var ju rätt många. 5000 män fick man det till. Men där fanns också kvinnor och barn med. Att man räknar bara männen betyder kanske att man räknar familjerna. Så antalet fem tusen måste kanske mångdubblas.

Vad förslår det för så många? säger de. Fint att det står nedtecknat. Vi får komma till Jesus med våra tvivel och vår kläna tro. Men kom med den till Jesus! Säg som det är. Han ser också den nöden och kan hjälpa oss ur den. Vi får komma med våra tvivel och vår kläna tro till Jesus. Den här skildringen har hjälpt miljontals kristna att våga komma med de små resurserna och de små tankarna till Jesus. Jesus kan förvandla våra små resurser och våra små tankar till välsignelse för många. Detta lär vi oss av fortsättningen.

Då lät Jesus dem säga åt folket att slå sig ner i matlag där det fanns grönt gräs. Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio. Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav de åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick. Alla åt och blev mätta, och man plockade tolv korgar fulla med brödbitar och fisk.

Det var fem tusen män som hade ätit. (vers 39- 44)

Vi hör hur Jesus delar ut order. Låt folket slå sig ner i matlag. Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio.

Och allt folket satt där ned i gröngräset. Där var mjukt och skönt. Den där detaljen om gröngräset får oss att förstå att detta berättas av någon som var med, ett ögonvittne. Han ser folket som sitter där och han ser och hör vad Jesus gör och säger. Jesus tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen.

Lägg märke till här hur Jesus inte blundar när han ber. Han ser uppåt. Han får ögonkontakt med sin himmelske Fader. Jesus lär oss lyfta blicken.

Vid Midsommar ser vi ju inte bara skönheten och rikedomerna i skapelsen. Vi ser människors brister, deras trötthet, uppgivenhet, vilshenhet. Och vi hör hur skapelsen gråter. Det är mycket som blivit förstört.

Mötet med Jesus på Midsommar vill lära oss att inte fastna i det mörka, det onda. Vi får som Jesus se uppåt, lyfta blicken. Nu finns det himmelska möjligheter på väg till oss.

Jesus intar nu husfaderns plats. Han är värden. Detta är en försmak av den sista måltiden som Jesus skulle fira i Jerusalem, då han skulle instifta nattvarden. Det Jesus nu gör är att undervisa om denna måltid där vi förenas med honom.

Jesus tog brödet, tackade Gud.

Det Jesus här gör är att be bordsbönen. Han välsignar inte brödet. Han tar tag i brödet, håller upp det och tackar Gud, han välsignar Gud, han upphöjer och prisar honom. Jesus bröt bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick.

Alla äter, alla blir mätta. Vilken fantastisk händelse. Lite väl fantastisk tycker en del.

Det är himmelska krafter med där Jesus går fram. Budskapet till oss i denna händelse: Kan ni se hur hela vår vardag med dess kamp och slit finns i detta bröd. Jesus tar emot det, ber över det, låter himmelens hela salighet landa i detta bröd. Här hittar jag all rättfärdighet, all frid, all salighet. Jag hittar himmelen på jorden. Den himmelska glädjen börjar gnola.

Det räcker inte för Johannes att berätta om att alla blev mätta utan här är det fråga om ett överflöd. Två gånger sägs det att det blev mycket över. Ingenting får förfaras av det som Jesus rör vid. Man samlar ihop det som blir kvar. Av fiskarna blir inget kvar, men av bröden blir det tolv korgar fulla. Tolvtalet kanske betyder att det Jesus gör räcker åt Israels tolv stammar, det räcker åt de tolv apostlarna och åt alla deras efterföljare. Jesus säger: Jag har kommit för att ni skall ha liv och liv i överflöd (Joh. 10:10).

Och detta som vi får vara med om, när vi är nära Jesus, får vi dela med oss av. Men vi behöver himmelsk hjälp för att komma loss från vår instängdhet och bli renade från allt smuts som hindrar oss att se klart.

Vi får be: O du Guds Ande kom och sänd den eld som kyrkan renar. Och efter reningen kan hans glädje och kärlek få tända glädjens och kärlekens eld i våra hjärtan.

”O kärlek som är det eviga livet i växlingen här, smält om våra hjärtan i altarets glöd och rena vårt stoft från all sjukhet och död, att glada vi känna som eld i vårt blod, de levandes mod (Psalm 258:7).

Ja, låt oss få med lovsång gå och vittna om ditt rike, din kärlek utan like.

Vi sjunger psalm 712 vers 3.

Ordbrukarens midsommarövning

1. Plocka sju blommor och lär dig vad de heter.
2. Slå upp Jesaja 40:26-31 och sjung den sången med honom.
3. Jesus undervisade dem länge, står det. Varför är det så bra med långa predikningar?
4. Hur många var de fem tusen som fick mat?
5. Jesus bad bordsbönen. Berätta om hur han bad och vad han sa. Ber du bordsbön. Varför? Varför inte?
6. Hur kan vi komma loss från vår instängdhet i oss själva och lära oss tänka mer på andra?

Ur bibelskolans skattkammare Läs Nyfikenhetsvandring nr 9 där får du bland annat lära känna JORDENS SKAPARE och se hur fantastisk han är och du får lära känna JORDENS MÄNNISKA (= dig själv) och se hur fantastisk du är.